

Πολιτιστικά Προγράμματα 2016-2017

Χαρίκλεια Τερζητάνου, ΠΕ70
Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων
Διεύθυνσης ΠΕ Αν. Θεσσαλονίκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Θεσμικό πλαίσιο – Οδηγίες για το σχεδιασμό και την υποβολή των Προγραμμάτων σελ. 3-30
- Δίκτυα Πολιτιστικών Θεμάτων σελ. 31-43
- Ενδεικτική Θεματολογία και υλικό σελ. 44 – 97
(Γλώσσα – Φιλαναγνωσία – Δημιουργική Γραφή 47-56, Τοπική Ιστορία 57-62, Ιστορία – Μυθολογία 63-69, Μουσειακή Αγωγή 70, Λαογραφία – Πολιτισμός 71-75, Εορτές 76, Εικαστικά 77-80, Φωτογραφία 81-82, Μουσική 83, Θέατρο 84-85, Κινηματογράφος 86-87, Διαφημίσεις 88, Ραδιόφωνο – Μαθητικός Τύπος 89, Δικαιώματα – Διαφορετικότητα – Ρατσισμός – Πρόσφυγες 90-92, Φυσική Αγωγή 93, Προέκταση Προγραμμάτων Π.Ε. και Α.Υ. 94-95)
- Ανακοινώσεις φορέων σελ. 98-99
- Χρήσιμα λογισμικά σελ. 100-102
- Ιστοσελίδες σελ. 103-105

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΠΩΣ ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΠΟΤΕ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εγκύκλιος Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
170596/ΓΔ4/13-10-2016

**«ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016»**

**ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΧΡΙ
11 Νοεμβρίου 2016**

**(εκτός από το Πρόγραμμα του Κινηματογράφου, βλ. διαφάνεια 86,
που υποβάλλεται μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2016)**

Υποβάλλονται **κατά Σχολική Μονάδα, όχι κατ' ιδίαν, με διαβιβαστικό** από το Διευθυντή, στο οποίο αναφέρεται ο συνολικός αριθμός των προγραμμάτων που αποστέλλονται.

Το σχέδιο υποβολής αποστέλλεται συνημμένο με το παρόν υλικό, ενώ είναι αναρτημένο και στην ιστοσελίδα των Πολιτιστικών Θεμάτων της Διεύθυνσης στο σύνδεσμο Ενδεικτικά Σχέδια Υποβολής Πολιτιστικών Προγραμμάτων - Σχέδιο Υποβολής 2015-2016 <http://tinyurl.com/py8fh34>

ΠΟΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Μπορούν να υποβληθούν
όλα τα Προγράμματα Πολιτιστικών Θεμάτων,
που υλοποιούνται στο σχολείο

στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης,
με διάχυση στα μαθήματα ή/και
στα πλαίσια κάποιου γνωστικού αντικειμένου

Οι όμιλοι των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων δεν υποβάλλονται για
έγκριση ως Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων

Για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των Προγραμμάτων παρακαλούνται
οι Διευθυντές/ντριες των Δ.Σ. και οι Προϊστάμενοι/ες των Νηπ.
όπως ενημερώνουν και τους/τις Σχολικούς/ές Συμβούλους.

ΠΟΣΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΡΟΣΟΧΗ (ισχύει από φέτος)

«Κάθε πρόγραμμα μπορεί να υποστηρίζεται από ομάδα εκπαιδευτικών, **έως τρεις (3), συμπεριλαμβανομένου του/της συντονιστή/στριας του προγράμματος.**»

Υποβάλλεται **ένα (1) Σχέδιο Προγράμματος** από τους/τις τρεις.

Τα Προγράμματα υποβάλλονται
είτε **από κάθε τμήμα ξεχωριστά**
είτε **από έναν εκπαιδευτικό**, όταν το υλοποιεί μόνος/η του/της σε
περισσότερα τμήματα
(π.χ. ένα πρόγραμμα Αγγλικής Γλώσσας σε 4 τμήματα)

ΠΟΣΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΩ ΚΑΙ ΠΟΙΑΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ;

Μέχρι **δύο (2) συνολικά** ο κάθε εκπαιδευτικός

π.χ. 1 Πολιτιστικό και 1 Αγωγή Υγείας ή

1 Πολιτιστικό και 1 Περιβαλλοντικό ή

2 Πολιτιστικά

εκ των οποίων **στο ένα ως Συντονιστής/στρια.**

Εάν το θέμα, που υλοποιώ, εμπίπτει σε περισσότερες από μία Δράσεις, πού το εντάσσω;

Σε εκείνη, που θα δώσω τη μεγαλύτερη βαρύτητα ή σε εκείνη, στην οποία αναπτύσσω τις περισσότερες δραστηριότητες.

Χρονική διάρκεια προγράμματος: 2-5 μήνες

ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΩ

Με άλλους **εκπαιδευτικούς** (μέσα στο ίδιο τμήμα, με ένα άλλο τμήμα, με συνεργασία περισσότερων τάξεων, με συνεργασία τμημάτων διαφορετικών σχολικών μονάδων)

Μέλη του **οικογενειακού ή φιλικού περιβάλλοντος** των μαθητών

Κυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς φορείς (π.χ. αθλητικούς ή πολιτιστικούς συλλόγους)

Δημόσιους οργανισμούς

Φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης

ΑΕΙ, ΤΕΙ ...

ΠΩΣ ΣΧΕΔΙΑΖΩ ΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Επιλογή τίτλου – θέματος

Ο/Η εκπαιδευτικός επιλέγει σε συνεργασία με τους/τις μαθητές/τριες το θέμα του προγράμματος. Σχετικά με την επιλογή του θέματος επισημαίνεται ότι καλό είναι το θέμα να πληροί τις **περισσότερες** από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Να **ενδιαφέρει** τους/τις μαθητές/τριες. Η παράμετρος αυτή είναι σημαντική προκειμένου να εξασφαλιστεί το ενεργό ενδιαφέρον και η συνοχή της παιδαγωγικής ομάδας μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος
- Να προέρχεται από το **άμεσο περιβάλλον** των μαθητών/τριών, προκειμένου να δίνεται η δυνατότητα άντλησης πρωτογενών στοιχείων κατά την επεξεργασία του
- Να είναι **επίκαιρο**
- Να έχει **πολλές πτυχές**, οι οποίες θα αναλύονται και θα συνεξετάζονται σε κάθε φάση του προγράμματος
- Να μπορεί να εκπονηθεί μέσα στα συγκεκριμένα **χρονικά περιθώρια** που ορίζονται από την παιδαγωγική ομάδα
- Να δίνει όσο το δυνατό περισσότερες δυνατότητες **διαθεματικής προσέγγισης**

ΠΩΣ ΣΧΕΔΙΑΖΩ ΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τα θέματα, της ενδεικτικής θεματολογίας του παρόντος υλικού συνιστάται **να μη χρησιμοποιούνται αυτολεξεί και να τροποποιούνται** σε συνεργασία με τους μαθητές.

Αν οι μαθητές επιλέξουν ένα θέμα, με το οποίο αισθάνεστε «ανασφαλείς», δείτε το σαν πρόκληση προσέγγισης νέων γνώσεων ή δεξιοτήτων.

Θεματικές ενότητες (Υποθέματα):

Οι Θεματικές Ενότητες σχετίζονται με το **«τι θέλουμε να διερευνήσουμε και να μάθουμε για το θέμα»**. Η ποσότητα και το εύρος τους εξαρτώνται από ποικίλους παράγοντες, όπως για παράδειγμα το διαθέσιμο χρόνο ή τη δυνατότητα πρόσβασης σε πηγές και υλικά.

ΠΩΣ ΣΧΕΔΙΑΖΩ ΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Παράδειγμα

Θέμα: Μια φορά κι έναν καιρό...

Θεματικές ενότητες:

1. Τεχνικές αφήγησης
2. Δομή – Χαρακτηριστικά παραμυθιών
3. Παραλλαγές παραμυθιών
4. Παραδοσιακά παραμύθια
5. Διαθεματική και δημιουργική προσέγγιση παραμυθιών
6. Δραματοποίηση παραμυθιών
7. Δημιουργική γραφή

Εάν το πρόγραμμα που θα υλοποιήσουμε θα έχει διάρκεια π.χ. τρεις μήνες, συνιστάται η επιλογή 1-3 ενοτήτων. Η ενασχόληση με όλες απαιτεί χρόνο, γνώσεις και ειδικό σχεδιασμό για να διατηρηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον των μαθητών. **Η ποσότητα των θεματικών ενοτήτων δεν αποτελεί δείκτη της ποιότητας του προγράμματος.**

Παιδαγωγικοί στόχοι:

Τι επιδιώκεται να μάθουν οι μαθητές;

Π.χ. **Θέμα:** Παιχνίδια με ποιήματα

Σκοπός: Η δημιουργική ενασχόληση των μαθητών με επιλεγμένα είδη ποίησης.

Στόχοι: Οι μαθητές

- να έρθουν σε επαφή με εαυτοποιήματα, λimerick, χαϊκού, μαντινάδες και ποιήματα με κλιμακωτή εξέλιξη
- να αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε είδους
- να μάθουν να ξεχωρίζουν τα διαφορετικά είδη
- να απολαύσουν την ανάγνωση αυτών
- να δημιουργήσουν τα δικά τους ποιήματα κλπ.

ΠΩΣ ΣΧΕΔΙΑΖΩ ΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Καθορισμός στόχων

Ενδεικτικά κατά Bloom:

Γνωστικοί: Γνώση και κατανόηση (να γνωρίσει, να κατανοήσει, να διακρίνει, να συσχετίσει, να παράγει κλπ.)

Συναισθηματικοί: Συμπεριφορές, στάσεις, αξίες (να εκφράσει, να αποφασίσει, να εσωτερικεύσει, να αναπτύξει, να κρίνει κλπ.)

Ψυχοκινητικοί: Κινητικές, κοινωνικές, επικοινωνιακές δεξιότητες (να αποκτήσει, να συνεργαστεί, να λειτουργήσει κλπ.)

(Βλ. http://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/3698/1095_01_oaed_enotita_07_v04.pdf, Σελ. 46-64)

**Οι στόχοι συνιστάται να είναι εύκολα μετρήσιμοι
ή παρατηρήσιμοι.**

ΠΩΣ ΣΧΕΔΙΑΖΩ ΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Μεθοδολογία

Οι κυριότερες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στα πλαίσια υλοποίησης Πολιτιστικών Προγραμμάτων:

Βιωματική – συνεργατική

Μέθοδος Project (επιλογή θέματος, ομάδες, καθορισμός σκοπού – στόχων και υποθεμάτων, προγραμματισμός δραστηριοτήτων, συλλογή δεδομένων, ανάλυση, σύνθεση, ταξινόμηση, παρουσίαση, αξιολόγηση)

Έρευνα πεδίου (παρατήρηση, συμμετοχή, συζήτηση, προσωπικά αρχεία κ.λ.π.)

Έρευνα δράσης (συντονισμένη συνεργατική έρευνα, η δράση που αναλαμβάνουν οι μαθητές καθορίζεται από τα στοιχεία της έρευνας)

Συνδυασμός των παραπάνω

ΠΩΣ ΣΧΕΔΙΑΖΩ ΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Συνεργασίες με άλλους φορείς (βλ. 7^η διαφάνεια)

Προβλεπόμενες επισκέψεις

Αναφέρετε τον αριθμό και τον φορέα/το άτομο.

- Π.χ. 1. Εντός σχολείου, κ. ...., συγγραφέας
2. Εκτός σχολείου, Βιβλιοθήκη

Χρονική διάρκεια προγράμματος – μήνας έναρξης:

Γνωρίζουμε όλοι, ότι τα «μεγάλα» προγράμματα εμπεριέχουν τον κίνδυνο της μείωσης του ενδιαφέροντος των μαθητών, του πλατειασμού, καθώς και της παρέκκλισης από τους στόχους. Ωστόσο, η επιλογή της διάρκειας του προγράμματος εξαρτάται από ποικίλους παράγοντες, όπως το θέμα, το διαθέσιμο χρόνο, τη συνεργασία με άλλους εκπαιδευτικούς, αν είναι ενταγμένο σε Δίκτυο κλπ.

Πεδία σύνδεσης με τα Προγράμματα Σπουδών των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων:

Ανάλογα με το θέμα και τις θεματικές ενότητες.

Π.χ. Γλώσσα: Ανάπτυξη προφορικού και γραπτού λόγου, καλλιέργεια φιλιαναγνωσίας ...

ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΑΧΥΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Έχετε τρεις επιλογές:

- 1. Εντός σχολείου** (π.χ. θεατρική παράσταση, λεύκωμα, ανακοινώσεις κλπ.)
- 2. Εκτός σχολείου** (π.χ. συμμετοχή σε εκδηλώσεις, ανάρτηση στην ιστοσελίδα του σχολείου, έκδοση εφημερίδας κλπ.)
- 3. Δεν προβλέπεται διάχυση των αποτελεσμάτων εκτός τάξης**

Υπενθυμίζεται ότι ο σχεδιασμός δεν είναι δεσμευτικός. Κάθε πρόγραμμα έχει την ευελιξία να τροποποιηθεί ανάλογα π.χ. με την πορεία του, το ενδιαφέρον των μαθητών, επίκαιρες ανάγκες, απρόβλεπτους παράγοντες κλπ.

ΠΩΣ ΣΧΕΔΙΑΖΩ ΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Χρονική εξέλιξη του Προγράμματος

Ανάλογα με τη μεθοδολογία, πολύ συνοπτική αναφορά των σταδίων

Π.χ. Παιχνίδια με ποιήματα - Μέθοδος project

1. Έρευνα στο διαδίκτυο σε ομάδες.
2. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας στην τάξη, συζήτηση, κριτική ανάλυση, εξαγωγή συμπερασμάτων.
3. Χρήση θεατρικών τεχνικών, εικαστικών δράσεων και λογοτεχνικών αναγνώσεων για διαθεματική προσέγγιση του θέματος.
4. Παραγωγή έργου: ομαδική δημιουργία πρωτότυπων εικονογραφημένων ποιημάτων.
5. Πιθανή παρουσίαση: Συλλογή ποιημάτων, πιθανή ανάρτηση στην ιστοσελίδα του σχολείου.
6. Διαμορφωτική αξιολόγηση καθ' όλη τη διάρκεια και τελική αξιολόγηση με τη λήξη του προγράμματος.
7. Αριθμός προβλεπόμενων επισκέψεων – Μία: Ποιητής στην τάξη

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σε ό,τι αφορά την επεξεργασία των θεμάτων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι βασικές αρχές, που εφαρμόζονται στα Προγράμματα των Σχολικών Δραστηριοτήτων, με στόχο τη διαμόρφωση ενεργών και κριτικά σκεπτόμενων πολιτών:

- **η μαθητοκεντρική διαδικασία** (ενθάρρυνση της πρωτοβουλίας των μαθητών, χρήση συμμετοχικών και ενεργών διδακτικών τεχνικών, δημοκρατικός διάλογος)
- **η συνεργατική μάθηση,** μέσα από την ανάπτυξη κλίματος ενεργούς συμμετοχής και αλληλοϋποστήριξης των μελών των ομάδων εργασίας, αλλά και των ομάδων μεταξύ τους
- **η βιωματική και ανακαλυπτική μάθηση,** μέσα από την χρήση πρωτογενών πηγών (διεξαγωγή έρευνας, μελέτη πεδίου κ.λ.π.)
- **η διεπιστημονική προσέγγιση των θεμάτων και η διαθεματικότητα**
- **η δημιουργική και ελεύθερη έκφραση**

Πράξη Ανάθεσης του Συλλόγου Διδασκόντων

Αναγράφεται στο Σχέδιο Υποβολής του κάθε Προγράμματος :

Αρ. Πράξης	Ημερομηνία

**Υπάρχει στο Σχολείο Αρχείο των Σχολικών Δραστηριοτήτων;
ΝΑΙ / ΟΧΙ** (Αν όχι, δημιουργήστε ένα εφέτος)

Στο Αρχείο μπαίνουν οι εγκύκλιοι των Σχολικών Δραστηριοτήτων, ενδεικτικές δραστηριότητες από τα Προγράμματα που υλοποιούνται (π.χ. φύλλα εργασίας, αποτελέσματα έρευνας, ζωγραφιές κλπ.) ή/και παραγόμενα έργα (π.χ. cd, βιβλία, φωτογραφίες από εκδήλωση).

ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΛΗΣΗ ΙΔΕΩΝ, ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΕΝΟΣ ΠΟΛ. ΠΡΟΓ. ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ;

ΓΙΑ ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ

Στην ιστοσελίδα «Σχολείο και Πολιτισμός»

<http://cultureedu.gr>

(Σημ: Το φόρτωμα του υλικού στην ιστοσελίδα βρίσκεται σε εξέλιξη. Εάν επιθυμείτε υλικό για κάποιο θέμα, το οποίο δεν έχει αναρτηθεί ακόμη, παρακαλείσθε όπως επικοινωνήσετε μαζί μου για να το αναρτήσω άμεσα. Επίσης, μπορείτε να εγγραφείτε μέσα από το link «Νέα» στο newsletter με το e-mail σας, για να ενημερώνεστε για τις νέες αναρτήσεις)

Στον τόμο Πολιτιστικών Προγραμμάτων της Διεύθυνσης Π.Ε. Αν.

Θεσσαλονίκης: Ιστοσελίδα Διεύθυνσης - Σχολικές Δραστηριότητες -

Πολιτιστικά Θέματα - Ανακοινώσεις Πολιτιστικών Θεμάτων 2016 - 2017

(39 σχέδια εργασίας ποικίλης θεματολογίας - Στόχοι, βήματα, υλικό)

<http://dipe->

[a.thess.sch.gr/dipea/images/docs_2015/politistika/diktya/tomos_politistikwn.pdf](http://dipea/images/docs_2015/politistika/diktya/tomos_politistikwn.pdf)

Στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης - Σχολικές Δραστηριότητες -

Πολιτιστικά Θέματα - Εργασίες Σχολείων

<http://tinyurl.com/nfp7hrn>

ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ

Στα βιβλία της κ. Αρβανιταντώνη «Προγράμματα Πολιτιστικών Θεμάτων για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση»

Ιστοσελίδα Διεύθυνσης - Σχολικές Δραστηριότητες –
Πολιτιστικά Θέματα – Ενδεικτικά Σχέδια Υποβολής Πολιτιστικών Προγραμμάτων

Α' τόμος: Πολιτιστική παράδοση - Λογοτεχνία

http://dipe-a.thess.sch.gr/dipea/images/docs_2015/politistika/programmata_politistikwn_a.pdf

Β' τόμος: Εικαστικά, Θέατρο, Μουσική, Χορός, Μαθητικός Τύπος, ΜΜΕ, Φωτογραφία, Κινηματογράφος, Οπτικοακουστικά Μέσα

http://dipe-a.thess.sch.gr/dipea/images/docs_2015/politistika/programmata_politistikwn_b.pdf

Στα βιβλία παρέχονται προτάσεις για τη **σύνδεση θεμάτων Π.Π. με ενότητες του οδηγού των Νηπιαγωγείων και των διδακτικών βιβλίων του Δημοτικού Σχολείου**

ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ

**Στο Βιβλίο του Περιφερειακού
Δικτύου Δημιουργικής Γραφής Κ. Μακεδονίας**
<http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/grafi.pdf>

Στο βιβλίο του Δικτύου Αγγλικής και Γαλλικής Γλώσσας
Ιστοσελίδα Διεύθυνσης – Σχολικές Δραστηριότητες –
Πολιτιστικά Θέματα – Δίκτυα
<http://dipe-a.thess.sch.gr/dipea/index.php/18-2015-09-15-06-08-26/2015-09-15-06-08-49/383-2015-11-10-07-29-00>

**Στο βιβλίο του Δικτύου Γερμανικής Γλώσσας,
Εικαστικών και Θεάτρου**
<http://cultureedu.gr> – Ξένες Γλώσσες – Γερμανικά – Βοηθητικό υλικό
http://cultureedu.gr/images/xenesglwsses/buch_diktyo_2015_16.pdf

**Προγράμματα Πολιτιστικών Θεμάτων για εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών
και**

**Προτάσεις θεμάτων και χρήσης εποπτικών μέσων για την υλοποίηση
Πολιτιστικών Προγραμμάτων Φυσικής Αγωγής**
Ιστοσελίδα Διεύθυνσης – Σχολικές Δραστηριότητες –
Πολιτιστικά Θέματα – Νομοθεσία/Θεματολογία
<http://dipe-a.thess.sch.gr/dipea/index.php/18-2015-09-15-06-08-26/2015-09-15-06-08-49/181-2015-10-11-19-42-03>

ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Από την ιστοσελίδα της Διεύθυνσης – Σχολικές Δραστηριότητες –
Πολιτιστικά Θέματα – **Ενδεικτικά Σχέδια**
<http://tinyurl.com/py8fh34>

Από την Υπεύθυνη

2310954114 και 111, Τετάρτη και Παρασκευή, 8:30-15:30
6946119689, Δευτέρα-Παρασκευή

terzitanou12@gmail.com

Από την ιστοσελίδα της Υπεύθυνης
«Σχολείο και Πολιτισμός»
cultureedu.gr

Σε κάθε εικονίδιο υπάρχει ως πρώτη επιλογή
«Ενδεικτικά Σχέδια Προγραμμάτων»

(Σημ: Το φόρτωμα του υλικού στην ιστοσελίδα βρίσκεται σε εξέλιξη)

ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣΟΧΗ-ΝΕΟ: Μετά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων κάθε σχολικής μονάδας, ο/η Συντονιστής/στρια κάθε προγράμματος καταθέτει μια **έκθεση απολογισμού** στην Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων.

Ο Διευθυντής του Σχολείου, ο οποίος είναι συνυπεύθυνος για την παρακολούθηση της υλοποίησης των Προγραμμάτων, ενημερώνει εγγράφως την Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων για την ολοκλήρωση ή μη των προγραμμάτων του σχολείου σύμφωνα με το Σχέδιο Υποβολής Προγράμματος, που είχε υποβληθεί στην αρχή του σχολικού έτους.

Στη συνέχεια, λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω ενημέρωση, χορηγείται **Βεβαίωση Υλοποίησης Προγράμματος με τις υπογραφές της Διευθύντριας Εκπαίδευσης και της Υπεύθυνης.**

Στο τέλος της σχολικής χρονιάς ορίζεται ημέρα/ημέρες παρουσίασης-προβολής των προγραμμάτων (γιορτές μαθητικής δημιουργίας) σε τοπικό επίπεδο.

«ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ 2016»

Μάιος ή/και Ιούνιος

**Βλ. Εκδηλώσεις Πολιτιστικών Προγραμμάτων
«Σχολείο και Πολιτισμός»**

<http://tinyurl.com/pv6njna>

Η συμμετοχή στις εκδηλώσεις δεν είναι υποχρεωτική.

Υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής

- **εκτός σχολείου**, σε επιλεγμένους από τη Διεύθυνση χώρους και ημερομηνίες και
- **εντός σχολείου**, με δική σας επιλογή ημερομηνίας και ώρας.

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΟΥ ΟΤΑΝ ΥΠΟΒΑΛΛΩ ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

**«Υποχρεωτικότητα» και «Πολιτισμός»
είναι δυο έννοιες ασύμβατες.**

Η υποχρέωσή μου ως εκπαιδευτικός, είναι **να ξεκινήσω με διάθεση την υλοποίηση του προγράμματος**, που σχεδίασα και υπέβαλλα προς έγκριση. Μπορώ να το διακόψω, π.χ. αν προκύψει κάποιο θέμα, που παρουσιάζει περισσότερο ενδιαφέρον για την τάξη και χρειάζομαι το χρόνο του προγράμματος ή αν δω ότι το πρόγραμμα δεν προχωρά.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος ή με τη λήξη της υλοποίησής του, εάν υπάρχει η διάθεση ή/και προκύψει η «ανάγκη» από την τάξη κοινοποίησης δραστηριοτήτων ή αποτελεσμάτων, μπορεί να οργανωθεί εκδήλωση ή να δηλωθεί συμμετοχή στο «ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ 2015» ή να αποσταλεί το παραγόμενο υλικό στην Υπεύθυνη και να αναρτηθεί σε ιστοσελίδα (ή στο blog του Δικτύου)

Συνιστάται, ωστόσο, η τήρηση ενδεικτικών εργασιών σε ένα φάκελο της τάξης ή/και στον προσωπικό φάκελο των μαθητών ή/και στο φάκελο των σχολικών δραστηριοτήτων του σχολείου.

Π.Δ. 201/98 άρθρο 13, § 3 εδ. β

1. **Πολυήμερες** εκδρομές για μαθητές δημοτικών σχολείων **δεν επιτρέπονται**, εκτός από αυτές που πραγματοποιούνται στα **πλαίσια των ανταλλαγών** στο εσωτερικό ή εξωτερικό και της **φιλοξενίας ειδικών φορέων**, μετά από **απόφαση του Υπουργού Παιδείας**.

Για περισσότερα βλ. **«Αδελφοποίηση σχολείων»**

<http://dipe-a.thess.sch.gr/dipea/index.php/18-2015-09-15-06-08-26/2015-09-15-06-08-49/181-2015-10-11-19-42-03>

ΑΔΕΙΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΡΙΤΩΝ ΣΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

Π.Δ. 201/98 άρθρο 13, § 4 εδ. γ

Στα πλαίσια της σχολικής ζωής και του πολιτισμού πραγματοποιούνται **επισκέψεις** και **εκδηλώσεις** στο χώρο του σχολείου **κλιμακίων ή μεμονωμένων** καλλιτεχνών μουσικής, θεάτρου, χορού, εικαστικών τεχνών και άλλων πνευματικών ανθρώπων ή ειδικών επιστημόνων που καλούνται από το σχολείο ή την τάξη. Οι δραστηριότητες αυτές **εντάσσονται στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό** του σχολείου και πραγματοποιούνται **με ευθύνη του Διευθυντή και του διδακτικού προσωπικού.**

Π.Δ. 200/98 άρθρο 11, § 4 εδ. β

Στη πλαίσια της σχολικής ζωής και του πολιτισμού πραγματοποιούνται **επισκέψεις** και **εκδηλώσεις** στο χώρο του νηπιαγωγείου **κλιμακίων ή μεμονωμένων** καλλιτεχνών μουσικής, θεάτρου, χορού, εικαστικών τεχνών και άλλων ειδικών.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΘΕΑΜΑΤΩΝ

Εγκύκλιος Τμήματος Δ' Αισθητικής Αγωγής του ΣΕΠΕΔ-ΥΠΑΙΘ
157789/Γ7/2-10-2014

Η απόφαση για την παρακολούθηση θεαμάτων από τους μαθητές εντός του σχολικού ωραρίου λαμβάνεται από το Σύλλογο Διδασκόντων.

Ο κατάλογος θεαμάτων του ΥΠΑΙΘ **www.e-yliko.gr** είναι **προς διευκόλυνση** στην επιλογή των θεαμάτων.

Οι αναρτήσεις σε αυτόν **δεν αποτελούν έγκριση** των θεαμάτων.

Πριν από την παρακολούθηση **προηγείται προετοιμασία** των μαθητών για το θέαμα και τους κανόνες συμπεριφοράς. **Μετά την παρακολούθηση πραγματοποιούνται συζητήσεις / δραστηριότητες** για το περιεχόμενο. Επίσης, αποστέλλεται ο **Πίνακας Στοιχείων Παρακολούθησης Θεάματος** στο Τμήμα Εκπαιδευτικών Θεμάτων της Διεύθυνσης.

ΠΟΙΟΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ Π.Θ. ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ

Οι Υπεύθυνοι Πολιτιστικών Θεμάτων είναι αρμόδιοι να **εισηγηθούν θετικά ή αρνητικά την έγκριση του σχεδιασμού του κάθε προγράμματος** στην Επιτροπή Σχολικών Δραστηριοτήτων της Διεύθυνσης. Ελέγχουν, αν οι ενταγμένες σε αυτό επισκέψεις συμβαδίζουν με το θέμα και με τους στόχους του προγράμματος.

Ο προγραμματισμός των εκπαιδευτικών επισκέψεων (χρόνος υλοποίησης, συνοδοί, πρόγραμμα, έγκριση κλπ.) **αφορά το αρμόδιο τμήμα της Διεύθυνσης (2310 954123).**

Οι Υπεύθυνοι **δύνανται να λειτουργήσουν συμβουλευτικά στο περιεχόμενο των επισκέψεων** (αξιοθέατα, συνεργασίες κλπ.)

ΔΙΚΤΥΑ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ

Η υλοποίηση προγράμματος του ίδιου θεματικού περιεχομένου από διαφορετικές σχολικές μονάδες, για την αποκόμιση επιπρόσθετων οφελών. Για παράδειγμα:

Οργάνωση **κοινών ενημερωτικών και επιμορφωτικών δράσεων**.
Πρώθηση της **ανταλλαγής απόψεων και του δημιουργικού διαλόγου** μεταξύ των εκπαιδευτικών.

Ανάπτυξη **επικοινωνίας και συνεργασίας** μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών.

Αξιολόγηση της συνολικής εφαρμογής του προγράμματος και εξαγωγή συμπερασμάτων.

Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού.

Βλ. Στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης – Σχολικές Δραστηριότητες – Πολιτιστικά Θέματα – **Δίκτυα**

<http://tinyurl.com/ov8cocq>

ΤΙ ΜΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΕΝΑ ΔΙΚΤΥΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ Π.Ε. ΑΝ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

- Εκπαιδευτικό **υλικό** με τις απαραίτητες πληροφορίες και προτάσεις δραστηριοτήτων
- Διοργάνωση θεματικών **επιμορφωτικών συναντήσεων**
- Διοργάνωση **εκδηλώσεων** προαιρετικής παρουσίασης των έργων των μαθητών/τριών
- Δυνατότητα συνεργασίας με αναγνωρισμένους **φορείς**
- **Ιστότοπο** για ανάρτηση των εργασιών
- Δυνατότητα **ανταλλαγής πληροφοριών** με άλλους εκπαιδευτικούς
- Συνεχή **υποστήριξη**

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Ποιες είναι οι επιπρόσθετες υποχρεώσεις μου σε ένα Δίκτυο;

Η χρονική διάρκεια ενός προγράμματος ενταγμένου σε Δίκτυο, οφείλει να έχει διάρκεια τουλάχιστον πέντε μήνες/σχολικό έτος.

Μπορώ να υλοποιήσω το θέμα του Δικτύου ως Πολιτιστικό Πρόγραμμα, χωρίς να ενταχθώ στο Δίκτυο;

Ναι, μπορείτε και θα παραλάβετε το σχετικό υλικό. Τα Δίκτυα λειτουργούν για όλο το σχολικό έτος. Εσείς μπορείτε να υλοποιήσετε το ίδιο θέμα πιο συνοπτικά, με λιγότερα υποθέματα και με μικρότερη χρονική διάρκεια.

Μπορώ να συμμετέχω στις επιμορφωτικές συναντήσεις των Δικτύων, αν δε συμμετέχω στο Δίκτυο;

Μπορείτε, αν εκπονείτε εγκεκριμένο πρόγραμμα με το ίδιο θέμα. Επειδή στις συναντήσεις των Δικτύων δεν απαιτείται δήλωση συμμετοχής, θα πρέπει να δηλώνετε τη συμμετοχή σας στο Τμήμα Πολιτιστικών Θεμάτων (τηλ: 2310954114 και 111)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Παραλαμβάνω βεβαιώσεις συμμετοχής για τη συμμετοχή μου στις επιμορφωτικές συναντήσεις του Δικτύου;

Εάν υλοποιώ το θέμα εκτός Δικτύου, ναι. Εάν συμμετέχω στο Δίκτυο, οι ώρες παρακολούθησης των επιμορφωτικών συναντήσεων αναγράφονται συνολικά στην τελική βεβαίωση συμμετοχής στο Δίκτυο.

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι ο/η.....

συμμετείχε το σχ. έτος 2013-2014 στο Ετήσιο Τοπικό Δίκτυο Εκπαίδευσης για τη Φιλαναγνωσία και το Θέατρο με θέμα «Ένα βιβλίο επί σκηνής», στα πλαίσια του οποίου υλοποίησε ομώνυμο πρόγραμμα πολιτιστικών θεμάτων στο

.....,
παρακολούθησε επιμορφωτικές συναντήσεις, διάρκειας..... διδακτικών ωρών και συμμετείχε με τη συγγραφή και δραματοποίηση πρωτότυπου θεατρικού κειμένου στις εκδηλώσεις «ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ 2014».

Με εγκυκλίους

Από την ιστοσελίδα της Διεύθυνσης

Νέα-Ανακοινώσεις

<http://dipe-a.thess.sch.gr>

Από την ιστοσελίδα της Διεύθυνσης –

Σχολικές Δραστηριότητες – Πολιτιστικά Θέματα – Δίκτυα

<http://tinyurl.com/ov8cocq>

και στις Ανακοινώσεις Πολιτιστικών Θεμάτων

<http://tinyurl.com/p7lrdjp>

Τοπικό Δίκτυο Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών Θεμάτων « Νοιάζομαι για τον Εαυτό μου και τους Άλλους »

Σε συνεργασία με τη Σχολική Σύμβουλο και Πρόεδρο της Επιτροπής Σχολικών Δραστηριοτήτων, τον Υπεύθυνο Αγωγής Υγείας και το Ινστιτούτο Ψηφιακής Μάθησης «ΝΟΥΣ»

Για Νηπιαγωγεία και Δημοτικά Σχολεία

Σκοπός: Η ανάπτυξη θετικής προσέγγισης του «εαυτού» μας για την καλλιέργεια σεβασμού και ενδιαφέροντος για τις ανάγκες των «άλλων»

Χρονική διάρκεια για το 2015-2016: Νοέμβριος – Ιούνιος

1^η ενημερωτική συνάντηση: Νοέμβριος (θα κοινοποιηθεί με εγκύκλιο)

Βλ. Δίκτυα

Τοπικό Δίκτυο Φυσικής Αγωγής και Λαϊκής Παράδοσης

«Παίζω και χορεύω στα χνάρια της παράδοσης»

Σε συνεργασία με τους Σχ. Συμβούλους Φυσικής Αγωγής, το Εργαστήριο Παραδοσιακού Χορού Δασκάλων και Νηπιαγωγών Ν. Θεσσαλονίκης και το Μουσείο Παραδοσιακών Παιχνιδιών

Απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων

Σκοπός: Η δημιουργική προσέγγιση κι εκμάθηση παραδοσιακών παιχνιδιών ή/και χορών της Ελλάδας ή/και άλλων χωρών.

Θεματικές ενότητες: Παραδοσιακοί χοροί της Ελλάδας, Παραδοσιακοί χοροί άλλων χωρών, Παραδοσιακά παιχνίδια της Ελλάδας, Παραδοσιακά παιχνίδια άλλων χωρών

Οι συμμετέχοντες/ουσες έχουν τη δυνατότητα να ασχοληθούν με μία ή περισσότερες θεματικές.

Χρονική διάρκεια: Νοέμβριος – Μάιος

1^η ενημερωτική συνάντηση: Νοέμβριος (θα αποσταλεί εγκύκλιος).

Τοπικό Δίκτυο Τοπικής Ιστορίας

«Γνωρίζω τον τόπο μου και τον πολιτισμό του»

Σε συνεργασία με τη Σχ. Σύμβουλο Αικατερίνη Σουσαμίδου, τη
Διεύθυνση Δ.Ε. Αν. Θεσσαλονίκης και το Ιστορικό Αρχείο Προσφυγικού
Ελληνισμού Καλαμαριάς

Απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς ΣΤ' τάξης των Δημοτικών Σχολείων της
2ης Εκπαιδευτικής Περιφέρειας

Σκοπός: Η προσέγγιση της ιστορίας της Καλαμαριάς, με έμφαση στην
ιστορία των κατοίκων της (καταγωγή, τρόπος ζωής, ήθη κι έθιμα,
ονόματα, κλπ.), ως μέσο μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο.

Χρονική διάρκεια: Δεκέμβριος – Μάιος

1^η ενημερωτική συνάντηση: Νοέμβριος ή Δεκέμβριος (θα αποσταλεί
σχετική εγκύκλιος).

Περιφερειακό Δίκτυο Αγγλικής, Γαλλικής και Γερμανικής Γλώσσας

«Ένα σακί με ιστορίες»

Σε συνεργασία με τους/τις Σχολικούς/ές Συμβούλους Ξένων Γλωσσών και τον/την Υπεύθυνο/η Σχολικών Δραστηριοτήτων Σερρών και Χαλκιδικής

Σκοπός: Η ανάπτυξη της δημιουργικότητας εκπαιδευτικών και μαθητών και η συνεργασία τους για την παραγωγή πρωτότυπων προϊόντων σε μια ξένη γλώσσα.

Χρονική διάρκεια: Δεκέμβριος – Μάιος

1^η ενημερωτική συνάντηση: Νοέμβριος ή Δεκέμβριος (θα αποσταλεί σχετική εγκύκλιος).

Οι εκπαιδευτικοί των ξένων γλωσσών μπορούν να συμμετέχουν με ένα ή περισσότερα τμήματα του ίδιου ή διαφορετικών σχολείων. Επίσης, μπορούν να συνεργαστούν με άλλους εκπαιδευτικούς (δασκάλους ή ειδικότητες), οι οποίοι θα μπουν στο Δίκτυο ως συνεργαζόμενοι.

ΔΙΚΤΥΑ 2016-2017

Για όλα τα προαναφερόμενα Δίκτυα θα αποσταλούν
σχετικές εγκύκλιοι
με ενδεικτικά σχέδια υποβολής

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Δηλώσεις συμμετοχής μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2016
μέσω ηλεκτρονικής φόρμας

για τα ΤΟΠΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ
<http://tinyurl.com/jglw2dk>

για το ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
<http://tinyurl.com/z6mvj2p>

Το ΥΠΠΕΘ προτείνει ως θέμα:

«Νοιάζομαι για το Περιβάλλον, φροντίζω την Υγεία μου, προωθώ τον Πολιτισμό»

Ο πολιτισμός μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στη διαδικασία της αειφόρου ανάπτυξης και κυρίως στη προετοιμασία της επόμενης γενιάς, καθώς μέσα από διάφορες μορφές τέχνης μπορεί ευκολότερα να προσεγγίσουμε παιδιά και εφήβους και να τους ενημερώσουμε. **Οι τέχνες (θέατρο, εικαστικά, χορός, λογοτεχνία κ.λπ.) μπορούν να αποτελέσουν το όχημα για την ψυχική καλλιέργεια των νέων, αλλά και για τη διαμόρφωση αντιλήψεων και πρακτικών, οι οποίες θα προωθήσουν το όραμα της Αειφόρου κοινωνίας.** Στα πολιτιστικά προγράμματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εναύσματα θεματολογίας και οι δεκαεπτά στόχοι για την Αειφόρο Ανάπτυξη που έχει θέσει η UNESCO:

Όχι στην φτώχεια / Όχι στην πείνα / Καλή υγεία / Ποιοτική εκπαίδευση / Ισότητα των φύλων / Καθαρό νερό και αποχέτευση / Ανανεώσιμες και φθηνές πηγές ενέργειας / Καλές δουλειές και ορθές οικονομικές πρακτικές / Καινοτομία και σωστές υποδομές / Μείωση των ανισοτήτων / Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες / Υπεύθυνη χρήση πόρων / Μέτρα για την κλιματική αλλαγή / Βιώσιμοι ωκεανοί / Βιώσιμη χρήση γης / Ειρήνη και δικαιοσύνη / Συμπράξεις για την βιώσιμη ανάπτυξη.

Οι στόχοι αυτοί μπορούν να αναπτυχθούν μέσα από διάφορες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης και πολιτισμικής προσέγγισης.

Το ΥΠΠΕΘ προτείνει:

«Τα προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων δημιουργούν ένα εναλλακτικό παιδαγωγικό πλαίσιο το οποίο προωθεί μορφές συνεργασίας, αλληλεγγύης και κριτικής ερμηνείας της πραγματικότητας. Τα προγράμματα αυτά θα συμβάλουν στην ενδυνάμωση του σεβασμού και της αποδοχής της ετερότητας, και συνεπώς θα παίξουν καθοριστικό ρόλο στη μείωση των φαινομένων του κοινωνικού αποκλεισμού, αλλά και στην πρόληψη και αποτροπή ξενοφοβικών και ρατσιστικών συμπεριφορών στο σχολικό και ευρύτερο κοινωνικό χώρο.

Για τη φετινή σχολική χρονιά προτείνεται η **ανάπτυξη συνεργασιών των σχολικών μονάδων στο πλαίσιο των προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων με τμήματα Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση Προσφύγων (ΔΥΕΠ)**. Στις ΔΥΕΠ φοιτούν παιδιά πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν σε κέντρα ή δομές φιλοξενίας του Ελληνικού κράτους ή της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ (ΥΑ 152360/ΓΔ4/19-09-2016, ΦΕΚ 3049/2016, τ.Β). Η συνεργασία μπορεί να αναπτυχθεί με τη μορφή κοινής εκπόνησης και υλοποίησης προγράμματος σχολικών δραστηριοτήτων, αλλά και με τη διοργάνωση αυτοτελών δραστηριοτήτων, δράσεων ή παρεμβάσεων.»

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ

- Ανθρώπινα δικαιώματα – Διαφορετικότητα - Ρατσισμός
- Γλώσσα – Φιλαναγνωσία – Λογοτεχνία – Δημιουργική Γραφή
- Ιστορία – Τοπική ιστορία - Μυθολογία
- Μουσειακή Αγωγή
- Λαογραφία - Πολιτισμός
- Εορτές
- Αισθητική Αγωγή (Εικαστικά, θέατρο, μουσική)
- Οπτικοακουστική αγωγή – ΜΜΕ (Κινηματογράφος, ραδιόφωνο, τηλεόραση, διαδίκτυο, διαφημίσεις, έντυπος και ψηφιακός τύπος)
- Φυσική Αγωγή
- Νέες Τεχνολογίες
- Ξένες Γλώσσες
- Θέματα ως προέκταση προγραμμάτων Αγωγής Υγείας και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Τα θέματα, που ακολουθούν, είναι **ενδεικτικά**.

Μπορεί να υλοποιηθεί **οποιοδήποτε άλλο θέμα πολιτιστικού περιεχομένου** εκτός από τα παρακάτω προτεινόμενα.

Οι τάξεις που αναφέρονται στην παρούσα θεματολογία είναι ενδεικτικές. Το **υλικό**, που αντιστοιχεί στο κάθε θέμα (βλ. Δανειστικό Υλικό Γραφείου στο <http://tinyurl.com/qf7p9cb> και Βοηθητικό υλικό σε κάθε θέμα στο cultureedu.gr), μπορεί με την κατάλληλη τροποποίηση να χρησιμοποιηθεί σε όλες τις τάξεις.

«Πώς ν' αγαπήσω το βιβλίο» Α' - ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Διαθεματικές δραστηριότητες προσέγγισης οποιουδήποτε βιβλίου.

Πιο συγκεκριμένα:

- Διερεύνηση στάσεων και προτιμήσεων της τάξης μου
- Παιχνίδια-δραστηριότητες με αφορμή το βιβλίο ως αντικείμενο
- Δημιουργία κινήτρων για ανάγνωση
- Τρόποι και τεχνικές ανάγνωσης
- Ερωτήσεις μετά την ανάγνωση
- Δραστηριότητες μετά την ανάγνωση
- Δημιουργία πρωτότυπης βιβλιοθήκης
- Δραστηριότητες δημιουργικής γραφής

Βλ. cultureedu.gr Φιλαναγνωσία – Λογοτεχνία – Βοηθητικό υλικό

«Βιβλία σε ρόδες» Α' - ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Θεματικές βαλίτσες διασύνδεσης της φιλιαναγνωσίας με ποικίλα
θέματα και προτάσεις δραστηριοτήτων

Θεματικές:

- Τέχνη (Νηπ., Α'-ΣΤ')
- Μυθολογία (Νηπ., Α'-ΣΤ')
- Ταξίδια Γεύσεων (Νηπ., Α'-ΣΤ')
- Αθήνα (Δ'-ΣΤ' τάξεις)
- Συναισθήματα (Νηπιαγωγείο, Α'-Β' τάξεις)
- Travelling around the world (Αγγλικά)

www.vivliaserodes.gr

Για το δανεισμό βλ. <http://dipe-a.thess.sch.gr/dipea/index.php/2015-09-28-19-43-37/2015-09-28-19-46-10/33-2015-09-15-06-19-42/1680-2016-17>

«Γνωριμία με ένα συγγραφέα της Θεσσαλονίκης»

Π.χ. Σάκης Σερέφας :

«Πωλούνται σκιές» Α'- Β'τάξεις, Νηπιαγωγείο

Προτάσεις δραστηριοτήτων για την επεξεργασία του βιβλίου και της έννοιας «σκιά».

«Μια τρύπα στο νερό» Β'- Δ'τάξεις

Προτάσεις δραστηριοτήτων για την επεξεργασία του βραβευμένου βιβλίου και των εννοιών «τρύπα» και «προσπάθεια».

«Ένας δεινόσαυρος στο μπαλκόνι μου» και σε θεατρική διασκευή

Δ'- ΣΤ' τάξεις

Προσεγγίσεις για τη σύνδεση της Θεσσαλονίκης του «τότε» και του «τώρα» μέσα από ένα βραβευμένο βιβλίο μυθοπλασίας και γνώσης.

«Μήπως είμαι βλάκας;» Β'-Δ' τάξεις

Εμπεριέχονται δραστηριότητες στο βιβλίο

Για όλα τα παραπάνω β. cultureedu.gr – Φιλαναγνωσία - Λογοτεχνία

ΓΛΩΣΣΑ - ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑ

Πολιτιστικό Πρόγραμμα για Ε' & ΣΤ' τάξεις

«μιλώ... τεκμήρια και μαρτυρίες (Μ. Αναγνωστάκης)»

Υλικό από το ομώνυμο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Σ. Καλασαρίδου και το σχετικό blog

https://drive.google.com/file/d/0B_K-39PufXJnbWZRa2trUFhMUEE/view?ts=5623dd90

«Ταξιδεύοντας/Παίζοντας με ένα βιβλίο»

Παραδείγματα:

«Θεσσαλονίκη: ένα βιβλίο, δύο ιστορίες και ένα παραμύθι»

Α' - ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο

Διαθεματικές προσεγγίσεις, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα Εργασίας για τη σύνδεση τοπικής ιστορίας και λογοτεχνίας.

«Ο μικρός πρίγκιπας» Α' - ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο

Διαθεματικές προσεγγίσεις, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας. βλ. cultureedu.gr Φιλαναγνωσία – Λογοτεχνία – Βοηθητικό υλικό

ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΑΣ

- **«Μια ιστορία ταξιδεύει»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Συγγράφοντας μια ιστορία με τη συνεργασία ομάδων μαθητών, τμημάτων, τάξεων ή σχολείων – προτάσεις δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής .
Βλ. Προτάσεις δημιουργικής γραφής στο Βοηθητικό υλικό και εργασίες σχολείων στο cultureedu.gr – Θεματική Φιλαναγνωσία – Δημιουργική Γραφή και στο blog του ομώνυμου Περιφερειακού Δικτύου <http://perdikdimgrakenmak.blogspot.gr/>
- **«Μια φορά κι έναν καιρό...» - Παραμύθι** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Παραμύθια, διαθεματικές προσεγγίσεις, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας.
- **«Μύθοι του Αισώπου»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Μύθοι, διαθεματικές προσεγγίσεις, προτάσεις δραστηριοτήτων, κόμικς, ηχητικές αφηγήσεις.

ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΑΣ

- **«Παιχνίδια με ποιήματα» Α'- ΣΤ' τάξεις**
Εαυτοποιήματα, λimerick, χαϊκού, μαντινάδες, ποιήματα με κλιμακωτή δράση -διαθεματικές προσεγγίσεις και προτάσεις δραστηριοτήτων.
- **«Κόμικς» Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο**
Διαθεματικές προσεγγίσεις, προτάσεις δραστηριοτήτων.
- **«Παίζοντας με το αλφάβητο»** Νηπιαγωγείο, Α' – Β' τάξη
Διάφορα αλφάβητα, διαθεματικές προσεγγίσεις, προτάσεις δραστηριοτήτων.
- **«Παροιμίες και αινίγματα»** Α'- Δ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Παροιμίες, αινίγματα , προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας.
- «Γνωρίζω τον τόπο μου μέσα από τη λογοτεχνία» Γ' – ΣΤ' τάξεις
<http://kmaked.pde.sch.gr/site/attachments/article/632/parousiasi-1-sinantisi-2o-etos.pdf>

ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΑΣ

- «Παραμύθια της Ευρώπης»
- «Μύθοι απ' όλο τον κόσμο»
- « Η ζωή και το έργο κάποιου μεγάλου λογοτέχνη»
- « Ένα θέμα στη λογοτεχνία (π.χ. η ξενιτιά, η θάλασσα, ο πόλεμος κλπ.) »
- « Η εικόνα του «ξένου» στη λογοτεχνία»
- « Ένα λογοτεχνικό είδος (π.χ. ευθυμογραφήματα) »
- « Η γλώσσα των σημάτων»
- « Κώδικες, σύμβολα και άλλες μορφές επικοινωνίας»
- « Ποίηση και έργα τέχνης»
- «Η γέννηση/ιστορία της γραφής»   Α' - ΣΤ' τάξεις (Νηπιαγωγείο)

Στα ίχνη της Γραφής – Εκπαιδευτικό υλικό

Διεύθυνση Μουσείων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού στο πλαίσιο της Πράξης

«Στα ίχνη της Γραφής: η ιστορία της γραφής και της γλώσσας στον ελλαδικό χώρο»

- 1. Εκπαιδευτικός φάκελος** (Διατίθενται 20 από το Τμήμα Πολιτιστικών Θεμάτων προς δανεισμό για 2 εβδομάδες/τμήμα + 1 για κάθε επιπρόσθετο τμήμα)
- 2. Μουσειοσκευή** (Διατίθενται 3 από την Περιφερειακή Διεύθυνση για δανεισμό για 2 εβδομάδες)

1. Διαδικτυακή εικονική έκθεση

Το περιεχόμενο παρουσιάζεται αναλυτικά στην ιστοσελίδα της Περιφερειακής Διεύθυνσης Π.Ε. & Δ.Ε. Κ. Μακεδονίας

<http://kmaked.pde.sch.gr/site/index.php/ekpaideytika-programmata>
και είναι προσβάσιμο στο <http://grafi-culture.gr/>

Στα ίχνη της Γραφής

Α. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ

Αποτελείται από:

1. ένα έντυπο για τον εκπαιδευτικό (οκτώ ενότητες)
2. ένα έντυπο με προτάσεις για δραστηριότητες (έξι ενότητες)
3. έναν οπτικό δίσκο με 9 διαδραστικά παιχνίδια
4. έναν οπτικό δίσκο με την 12λεπτη ταινία κινουμένων σχεδίων

«Η μάχη των π»

Για όλα τα θέματα της Γλώσσας και της Φιλαναγνωσίας μπορείτε να βρείτε υλικό στο cultureedu.gr στις ομώνυμες θεματικές:

- **Φιλαναγνωσία** (Λογοτεχνία, ποίηση, μύθοι, παραμύθια, δημιουργική γραφή – περιλαμβάνει και τα κόμικς)
- **Γλώσσα** (Ιστορία της γραφής, παιχνίδια με το αλφάβητο, παροιμίες, αινίγματα)

ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

- **«Εξερευνώ τον τόπο μου»** Α'- ΣΤ'τάξεις
Διαθεματικές προσεγγίσεις, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας.
- **«Εξερευνώ την πόλη μου – Θεσσαλονίκη»** Α'-ΣΤ'τάξεις
Πληροφοριακό υλικό για τη Θεσσαλονίκη, προτάσεις δραστηριοτήτων, φύλλα εργασίας. Εκπαιδευτικός φάκελος «ΔιαβάζΟΥΜΕ την πόλη» (υπάρχει σε κάθε Δημοτικό Σχολείο και στο σύνδεσμο cultureedu.grhttp://tinyurl.com/j268t2p)
- **«Ταξιδεύω στην πόλη μου μέσα από τη λογοτεχνία»** Γ'-ΣΤ' τάξεις
Διαθεματικές προσεγγίσεις, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας για τη σύνδεση τοπικής ιστορίας και λογοτεχνίας.
Βλ. <http://tinyurl.com/nfq67fd> και Θεματική Ιστορία – Τοπική ιστορία – Βοηθητικό υλικό και Θεματική Λογοτεχνία - Βοηθητικό υλικό

- **«Δυο πόλεις/χωριά αφηγούνται» ή «Δυο κράτη αφηγούνται»**
Ε' - ΣΤ' τάξεις
Συγκρίνοντας τον τόπο μου με έναν άλλο τόπο. Διαθεματικές προσεγγίσεις, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας.
Δείτε το υλικό «9 πόλεις αφηγούνται» <http://tinyurl.com/jo665a1>
- **«Ελευθέριος Βενιζέλος»** ΣΤ' τάξη
Εκπαιδευτικός φάκελος ΜΕΛΙΝΑ. Περιλαμβάνει ειδική ενότητα για τα Χανιά, που μπορεί να υλοποιηθεί ως ξεχωριστό πρόγραμμα.

Στα παραπάνω προγράμματα δύναται να ενταχθεί πολυήμερη επίσκεψη στα πλαίσια αδελφοποίησης σχολείων. Απαιτείται έγκριση του Υπουργείου.

Υιοθετώ ένα αρχαίο θέατρο ή ένα μνημείο

Κίνηση Πολιτών «Διάζωμα»

«Υιοθεσία αρχαίων θεάτρων.

Μαθητές ξεναγούν μαθητές στα αρχαία θέατρα»

Η δράση υλοποιείται **σε συνεργασία με τους Υπεύθυνους Πολιτιστικών Θεμάτων** των οικείων Διευθύνσεων Εκπαίδευσης.

Έγκριση Υπουργείου, περιγραφή της δράσης, κατάλογος θεάτρων και δήλωση στην Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων στις Ανακοινώσεις Πολιτιστικών Θεμάτων <http://tinyurl.com/paqq7vc>

Στόχος της δράσης είναι να ενθαρρύνει τους μαθητές να γνωρίσουν, να αγκαλιάσουν και να προστατεύσουν τα αρχαία θέατρα.

Βλ. σχετική εργασία

http://cultureedu.gr/images/theatre/arxaio_theatro_23_dim.pdf

Υιοθετώ ένα αρχαίο θέατρο ή ένα μνημείο

Περιλαμβάνει την υιοθεσία ενός αρχαίου θεάτρου, τη συγκέντρωση και επεξεργασία πληροφοριών γι' αυτό, την ξενάγηση στο χώρο από τους μαθητές, παραγωγή οπτικοακουστικού ή άλλου υλικού.

www.diazoma.gr

- Αρχαία θέατρα
- eΒιβλιοθήκη
- Υιοθετήστε ένα αρχαίο θέατρο
- Πρόοδος εργασιών

Προτεινόμενα Θέατρα Κ. Μακεδονίας

Ωδείο Θεσσαλονίκης, Θέατρο-Στάδιο Θεσσαλονίκης

Θέατρο Βεργίνας

Θέατρο Δίου, Ρωμαϊκό θέατρο Δίου, Ρωμαϊκό Ωδείο Δίου

Υιοθετώ ένα αρχαίο θέατρο ή ένα μνημείο

Σχετικές Εφορείες Αρχαιοτήτων

Εφορεία Αρχαιοτήτων Περιφέρειας Θεσσαλονίκης: προέκταση Μ. Αλεξάνδρου, έναντι Ποσειδωνίου, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-801402, 2310-801428, efapeth@culture.gr

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας: Αντωνίου Καμάρα 3, Βέροια, τηλ. 23310-29737, efahma@culture.gr

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πιερίας: Παρμενίωνος 32, Κατερίνη, τηλ. 23510-47883, efapie@culture.gr

Προσοχή: Η δράση δηλώνεται στο Διάζωμα και στην Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων

Υιοθετώ ένα αρχαίο θέατρο ή ένα μνημείο

Ως Πολιτιστικό Πρόγραμμα η προσέγγιση-υιοθεσία ενός αρχαίου θεάτρου ή ενός μνημείου μπορεί να υποστηριχτεί από

- τις προτεινόμενες από την Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων δράσεις τοπικής ιστορίας (διατίθεται έντυπο υλικό και ψηφιακό cultureedu.gr)
- Δέκα βήματα για να υιοθετήσει ένα σχολείο ένα μνημείο <https://stavros.files.wordpress.com/2011/07/18.pdf>
- Το **εκπαιδευτικό πακέτο του Υπουργείου Πολιτισμού «Αρχαίο Θέατρο στον κύκλο του χρόνου»** (διατίθεται ως δανειστικό υλικό από το Τμήμα Πολιτιστικών Θεμάτων και στο σύνδεσμο <http://ancienttheater.culture.gr/el/>)

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

- **«Η διατροφή ή η ενδυμασία στην Αρχαία Ελλάδα»** Γ' - ΣΤ' τάξεις
Πληροφοριακό υλικό και προτάσεις δραστηριοτήτων
- **«Η καθημερινή ζωή στην Αρχαία Ελλάδα»** Γ' - ΣΤ' τάξεις
Πληροφοριακό υλικό και προτάσεις δραστηριοτήτων
- **«Αγώνες στην Αρχαία Ελλάδα»** Δ' - ΣΤ' τάξεις
Εκπαιδευτικός φάκελος του ΥΠΠΟ
- **«Το θέατρο στην Αρχαία Ελλάδα»** Δ' - ΣΤ' τάξεις
Εκπαιδευτικός φάκελος του ΥΠΠΟ
- **«Μουσών δώρα: Η μουσική και ο χορός στην Αρχαία Ελλάδα»**
Δ' - ΣΤ'
Εκπαιδευτικός φάκελος του ΥΠΠΟ

- **«Βασιλικοί παίδες»** για Δ-Σ' τάξεις

Σε συνδυασμό με εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Μουσείο των Βασιλικών Τάφων των Αιγών και σε διαμορφωμένο χώρο στο πρώην Δημαρχείο της Βεργίνας

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει δραστηριότητες γνωριμίας με τις ασχολίες «παίδων» και «εφήβων» στη βασιλική αυλή, την εκπαίδευσή τους και την αμφίεσή τους, το γυμνάσιο και τον οίκο. Περιλαμβάνονται δραστηριότητες, όπως κατασκευή ενδυμάτων, καυσίας, υφαντού σε αργαλειό, παζλ και αναμνηστικού της επίσκεψης από πηλό.

Για την προετοιμασία της επίσκεψης των παιδιών προηγείται ενημέρωση από τον εκπαιδευτικό, καθώς και θεατρικό δρώμενο στην τάξη, ενώ προτείνεται και σειρά δράσεων για μετά την επίσκεψη (βιβλίο για τον εκπαιδευτικό)

http://www.aigai.gr/el/educational_activities

- **«Ψηφίδες της βυζαντινής ζωής»** Ε' τάξη
Προτείνεται η ενασχόληση με μια έως δυο από τις θεματικές του υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού του προγράμματος «ΜΕΛΙΝΑ», που περιλαμβάνει πληροφορίες και προτάσεις δραστηριοτήτων: καθημερινή ζωή, διατροφή, στρατιωτική οργάνωση, οικονομία, θρησκεία, ήθη κι έθιμα, επιστήμη και τεχνολογία, παιδεία, μορφές επικοινωνίας, ζωγραφική-αρχιτεκτονική, κοινωνική ζωή.
Μπορεί να συνδυαστεί με εκπαιδευτική επίσκεψη στην Κωνσταντινούπολη ή σε άλλα μέρη βυζαντινού ενδιαφέροντος.
- **«Εάλω η Πόλις (Κωνσταντινούπολη)»** Ε' τάξη cd-rom.
Βλ. <http://tinyurl.com/po5uytn>

- **«Οι δώδεκα Θεοί του Ολύμπου»** Α' – Δ' Τάξεις, Νηπιαγωγείο
Προτάσεις δραστηριοτήτων, φύλλα εργασίας και το υλικό της αντίστοιχης μουσειοσκευής. Το υλικό αποστέλλεται με e-mail στους/στις ενδιαφερόμενους/ες, ενώ η μουσειοσκευή δανείζεται από το Γραφείο Πολιτιστικών Θεμάτων. Μπορεί να συνδυαστεί με το λογισμικό «Ο Ξεφτέρης και οι 12 Θεοί του Ολύμπου».
- **«Η Αργοναυτική Εκστρατεία»**
- **«Οι άθλοι του Ηρακλή»**
- **«Τέρατα της μυθολογίας»**
- **«Ταξίδι στον κόσμο με όχημα τη μυθολογία»**
- **«Η αρπαγή της Περσεφόνης»**

Βλ. <http://cultureedu.gr> στο link Μυθολογία - εικόνα Μυθολογία

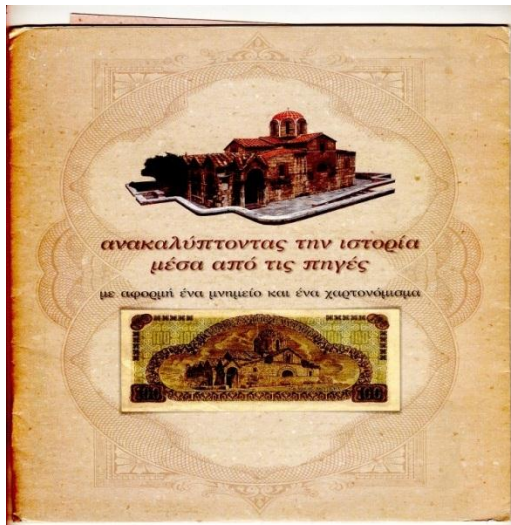
ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Τα θέματα της Μυθολογίας προσφέρονται για διαθεματική προσέγγιση.
Π.χ. Μελετώ τη ζωοφόρο του Παρθενώνα και τη μετατρέπω σε σύγχρονη.

ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

- *«Πρόσφυγες»*
- *«Η εκπαίδευση μέσω των αιώνων»*
- *«Τεχνολογίες στους αρχαίους πολιτισμούς»*
- *«Η ανακάλυψη του σιδήρου και η επίδρασή του στην εξέλιξη του πολιτισμού»*
- *«Άνθρωποι, εποχές και δραστηριότητες»*

«Νομίσματα» Δ' -ΣΤ' τάξεις
Ψηφιακό και έντυπο υλικό

Για περισσότερες ιδέες και υλικό μπορείτε να επισκεφτείτε
την ιστοσελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού

«Ακολουθήσε τον Οδυσσέα»

<http://followodysseus.gr>

Στο Σύνδεσμο «Θεματικές»

<http://followodysseus.gr/el->

[gr/%CE%B8%CE%B5%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82%CE%B5%CE%BD%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82.aspx](http://followodysseus.gr/el-gr/%CE%B8%CE%B5%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82%CE%B5%CE%BD%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82.aspx)

υπάρχουν ποικίλα θέματα.

Κάθε θέμα έχει, μόλις το επιλέξετε, αριστερά επιλογές με πλούσιο υλικό για εκπαιδευτικούς και μαθητές.

ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ

- **«Πάμε Μουσείο;»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Δίμηνο πρόγραμμα, που περιλαμβάνει υλοποίηση εκπαιδευτικού προγράμματος σε **οποιοδήποτε Μουσείο**. Στους εκπαιδευτικούς παρέχεται υλικό για δραστηριότητες στην τάξη για πριν και μετά την επίσκεψη.
- **«Πάμε Μουσείο στο 72^ο Δημοτικό Σχολείο;»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Δίμηνο πρόγραμμα για τη Λαογραφική Συλλογή του 72^{ου} Δημ. Σχ. Θεσσαλονίκης. Βλ. <http://tinyurl.com/ol44hle>

- **«Τα παιδιά παίζει...» - Παραδοσιακά παιχνίδια** Α'-ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Πληροφοριακό υλικό για παραδοσιακά παιχνίδια (ομαδικά, ατομικά και κατασκευές) και προτάσεις δραστηριοτήτων. Μπορεί να ενταχθεί εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Μουσείο Παραδοσιακών Παιχνιδιών.
- **«Παίζουμε σκάκι;»** Α'-ΣΤ' τάξεις
Οι Α' και Β' τάξεις μπορούν να υποστηριχτούν στο χώρο του σχολείου από την Ένωση Σκακιστών Θεσσαλονίκης και το πρόγραμμα «Σκάκι στα σχολεία». Η σειρά μαθημάτων βασίζεται στα βιβλία για παιδιά «Ο Ζατρίκης στο Σκακιστικό Δάσος» τόμοι 1 και 2 και στο βιβλίο για τον δάσκαλο, ενώ προορίζεται για τη διδασκαλία αρχάριων σκακιστών στο εισαγωγικό επίπεδο των σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
Βλ. <http://www.skakistis.gr/chessinschools/>

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- **«Επαγγέλματα του χθες και του σήμερα»** Α'-ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Πληροφοριακό υλικό για παραδοσιακά επαγγέλματα και προτάσεις δραστηριοτήτων.
- **«Πάμε Μουσείο στο 72^ο Δημοτικό Σχολείο;»** Α'-ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Βλ. Μουσειακή Εκπαίδευση
- **«Ψωμί και γλυκίσματα από την αρχαιότητα ως σήμερα»**
Α'-ΣΤ' τάξεις Πληροφοριακό υλικό
- **«Διατροφή και πολιτισμός»** Α' – ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Πληροφοριακό υλικό και προτάσεις δραστηριοτήτων για τη διατροφή μέσα από τις τέχνες και την παράδοση.
Βλ. <http://diatrofikaipolitismos.blogspot.gr/>
- **«Η ελιά στον πολιτισμό»** Α' – ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Πληροφοριακό υλικό και προτάσεις δραστηριοτήτων

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- **«Παράδοση σαρακατσάνων: κεντίδια, καλύβια, παιχνίδια, στάνη, φορεσιά»** Γ'-ΣΤ'τάξεις
Εκπαιδευτικό υλικό Εθνολογικού και Λαογραφικού Μουσείου Μακεδονίας-Θράκης.
- **«Ταξιδεύοντας στην Ελλάδα μέσα από τον παραδοσιακό χορό»**
Α'-ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Διατίθενται μουσικές, πληροφοριακό υλικό και μέθοδος διδασκαλίας.
Επίσης, μπορώ να δείξω οποιονδήποτε χορό επιλέξετε.
- **«Μουσών Δώρα»** Δ'-ΣΤ' τάξεις
Εκπαιδευτικός φάκελος του ΥΠΠΟ για τη μουσική και το χορό στην αρχαία Ελλάδα.
- **«Το μάζεμα της ελιάς» Θεόφιλος-Τάσος** Α'-ΣΤ'τάξεις,
Νηπιαγωγείο
Βλ. Εικαστικά

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- **«Αρλεκίνος - Χαρταετοί» Εγγονόπουλος – Μυταράς - Βασιλείου – Χατζηκυριάκου-Γκίκας** Α'-ΣΤ'τάξεις, Νηπιαγωγείο
Βλ. Εικαστικά
- **«Το παλιό σχολειό»** Γ' – ΣΤ'τάξεις
Ενημερωτικό υλικό, κείμενα, φωτογραφίες, προτάσεις δραστηριοτήτων, πρόταση θεατρικής παράστασης
- **«Παραδοσιακά τραγούδια και μουσικά όργανα»**
- **«Παραδοσιακή υφαντική»**
- **«Η ιστορία της ενδυμασίας (ή των υποδημάτων/ των καλλυντικών/ της κόμμωσης) από το χθες στο σήμερα»**
- **«Ήθη και έθιμα μεγάλων εορτών στο πέρασμα του χρόνου»**
- **«Παραδοσιακό και σύγχρονο πανηγύρι (ή παζάρι)»**

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- **«Παραδοσιακές γεύσεις (από την κουζίνα της προγιαγιάς στην κουζίνα των Fast Food)»**
- **«Οι κούκλες του κόσμου»**
- **«Οι τέσσερις εποχές / Οι δώδεκα μήνες»**
- **«Ήθη και έθιμα του κύκλου της ζωής (γέννηση, βάφτιση, γάμος, θάνατος)»**
- **«Προσεγγίζοντας ένα θέμα μέσα από τις τέχνες και τον πολιτισμό» - ιστορία, μύθοι, έργα τέχνης, ταινίες, λογοτεχνία, παράδοση, παραμύθια, αινίγματα, παροιμίες, θέατρο**
Πληροφοριακό υλικό, διαθεματικές δραστηριότητες και φύλλα εργασίας.
Βλ. <http://tinyurl.com/ou89hop>

Για την προσέγγιση της «διατροφής» βλ. <http://diatrofikaipolitismos.blogspot.gr/>
και για άλλα θέματα, όπως τα «ζώα» βλ. culturededu.gr Θεματική Τέχνες -
Προσέγγιση ενός θέματος μέσα από τις τέχνες και τον πολιτισμό – Βοηθητικό υλικό

ΕΟΡΤΕΣ

- **«Χριστούγεννα»** Α'-ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Ήθη κι έθιμα της Ελλάδας και του κόσμου, έργα τέχνης, παραδοσιακά παιχνίδια, τραγούδια, ποιήματα, θεατρικά, ευχές, κατασκευές, εικαστικές δημιουργίες.
- **«Κάλαντα – Τέσσερις εποχές» Λύτρας – Τσαρούχης** Α'-ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο, Βλ. Εικαστικά
- **«25^η Μαρτίου», «Το Πάσχα» , «Η γιορτή της μάνας»**
Α'-ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Ενημερωτικό υλικό και προτάσεις δραστηριοτήτων.
- **«Προετοιμασία σχολικής εορτής (επετειακής ή λήξης σχολικού έτους)»** Α'-ΣΤ'τάξεις, Νηπιαγωγείο

Βλ. cultureedu.gr, Θεματική Τέχνες - Εικαστικά - Βοηθητικό υλικό

- **«Αφιέρωμα σε έναν καλλιτέχνη»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Υπάρχει υλικό με προτάσεις δραστηριοτήτων για Ακριθάκη, Picasso, Miro
- **«Πορτρέτα»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης, τον Πολιτιστικό Οργανισμό της Αγίας Παρασκευής, το Παιδικό Μουσείο Θεσσαλονίκης και την Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων.
- **«Δάσος: έργα τέχνης από την αρχαιότητα ως σήμερα»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Πληροφοριακό υλικό και προτάσεις δραστηριοτήτων
- **«Μάσκες»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Power-point, διαθεματικές προσεγγίσεις και προτάσεις δραστηριοτήτων

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

- **«Οι πίνακες τραγουδούν...»** Δ'- ΣΤ' τάξεις
Προσεγγίζοντας έργα τέχνης με θέμα τη μουσική
- **«Γευματίζοντας με καλλιτέχνες χωρίς όνομα...»** Α'- ΣΤ' τάξεις,
Νηπιαγωγείο
Προσεγγίζοντας έργα τέχνης με θέμα τη διατροφή
- **Εικαστικό εργαστήριο:** πρακτική και θεωρητική προσέγγιση μιας συγκεκριμένης μορφής ή τεχνοτροπίας (π.χ. κεραμική, ψηφιδωτό, αγιογραφία, κυβισμός, μινωική τέχνη, κ.λ.π.) ή συγκρότηση ομάδας αισθητικής παρέμβασης στο χώρο του σχολείου.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Για Νηπιαγωγείο και όλες τις τάξεις του Δημοτικού Σχολείου: Βιογραφίες έργα τέχνης, γενικές πληροφορίες για το θέμα, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας. Εκπαιδευτικοί φάκελοι του Παιδικού Μουσείου Θεσσαλονίκης για Νηπιαγωγεία και Α' – Γ' τάξεις:

- **«Το μάζεμα της ελιάς» Θεόφιλος – Τάσσος**
- **«Κάλαντα – Τέσσερις εποχές» Λύτρας – Τσαρούχης**
- **«Αρλεκίνος-Χαρταετοί» Εγγονόπουλος – Μυταράς – Βασιλείου – Χατζηκυριάκου – Γκίκας**
- **«Το ταξίδι» Ακριθάκης – Παρθένης**
- **«Λουλούδι, λουλουδάκι μου..» Ιακωβίδης – Βασιλείου – Τσαρούχης – Παχής – Βαρλάμος - Γκαλνέμης**
- **«Μάνα, μητέρα, μαμά....» Ιακωβίδης – Σικελιώτης**

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

- *«Η ζωή και το έργο κάποιου μεγάλου ζωγράφου, αγιογράφου, γλύπτη ή αρχιτέκτονα»*
- *«Μάσκες και προσωπεία»*
- *«Δημιουργίες με υλικά από το περιβάλλον»*
- *«Κατασκευές με «άχρηστα» υλικά»*
- *«Μια κάρτα διηγείται»*
- *«Διακοσμητής (ή Αρχιτεκτονική εσωτερικών χώρων) – ένα επάγγελμα με μέλλον»*
- *«Μελέτη αρχιτεκτονικής και διακόσμησης σημαντικών μνημείων»*
- *«Εξώφυλλα»*
- *«Η λογοτεχνία συναντά τα εικαστικά»*

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

- **«Κλικ στην πόλη» - Φωτογραφία δρόμου και τοπίου** Γ'-ΣΤ' τάξεις
Ενημερωτικό – υποστηρικτικό υλικό, οδηγίες, παραδείγματα, φωτογραφίες, προτάσεις δραστηριοτήτων. Εντάσσεται και στο Δίκτυο Τεχνών για την παροχή εξειδικευμένης επιμόρφωσης
Βλ. <http://tinyurl.com/qxcejw2>
- **«Φωτοϊστορίες»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Προτάσεις δραστηριοτήτων
- **«Πορτρέτα»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Εκπαιδευτικό υλικό του Μουσείου Φωτογραφίας Μπορεί να ενταχθεί εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Μουσείο Φωτογραφίας <http://tinyurl.com/pqcsk7j> και cultureedu.gr, link Τέχνες - εικόνα Φωτογραφία - Βοηθητικό υλικό
- **«Το σχολείο μέσα από τα μάτια των παιδιών»** Δ'- ΣΤ' τάξεις
Προτάσεις δραστηριοτήτων

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

- *«Μια φωτογραφία μας θυμίζει»*
- *«Μαθαίνω να βλέπω μέσα από το φωτογραφικό φακό»*
- *«Η ιστορία της φωτογραφίας»*
- *«Λέσχη φωτογραφίας»*
- *«Η φωτογραφία ως πηγή είδησης ή ως έργο τέχνης»*
- *«Ιστορικές φωτογραφίες»*
- *«Οι καλύτερες φωτογραφίες του National Geographic»*

Για όλα τα παραπάνω διατίθεται υποστηρικτικό υλικό και προτάσεις δραστηριοτήτων. Δείτε και στο cultureedu.gr Θεματική Τέχνες – Φωτογραφία – Βοηθητικό υλικό

ΜΟΥΣΙΚΗ

- *«Μουσικό εργαστήριο»*
- *«Η ζωή και το έργο κάποιου μεγάλου μουσικού»*
- *«Η ιστορία ενός μουσικού οργάνου»*
- *«Τα μουσικά όργανα μιας κλασικής ορχήστρας*
- *«Η μουσική στην Αρχαία Ελλάδα»*
- *«Η ιστορία της μουσικής στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα»*
- *«Ένα μουσικό ρεύμα (π.χ. ρεμπέτικο)»*
- *«Τραγούδια του ελληνικού κινηματογράφου»*
- *«Μελοποιημένη ποίηση»*
- *«Συνθέτης-στιχουργός-τραγουδιστής-δισκογραφική εταιρεία: από τη σύνθεση στην παραγωγή»*
- *«Το μουσικό γιασεμάκι»*

Προτάσεις δραστηριοτήτων της Σχολικής Συμβούλου Μουσικής: <http://tinyurl.com/o2xynz5>

- **«Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο – Κωμωδία»** Δ΄- ΣΤ΄ τάξεις
βλ. σελ. 59-62
- **«Προσεγγίζοντας/Υιοθετώντας ένα αρχαίο ελληνικό θέατρο»**
Δ΄- ΣΤ΄ τάξεις Βλ. Σ. 86-89
- **«Θέατρο Σκιών-Καραγκιόζης»** Α΄- ΣΤ΄ τάξεις, Νηπιαγωγείο
Ιστορία, εξέλιξη, χαρακτήρες, φιγούρες, ηχητικές παραστάσεις, cd, dvd
- **«Θεατρικό εργαστήρι ή προετοιμάζοντας μια θεατρική παράσταση»** Α΄-ΣΤ΄ τάξεις, Νηπιαγωγείο
Αναλυτικές προτάσεις δραστηριοτήτων για:
  - Θεατρικό έργο
  - Δραματοποίηση παραμυθιού/τραγουδιού/μύθου
  - Συγγραφή θεατρικού δρώμενου

- *«Κουκλοθέατρο»*
- *«Διασκευή θεατρικού έργου»*
- *«Η ζωή και το έργο κάποιου σπουδαίου ηθοποιού ή σκηνοθέτη ή σκηνογράφου»*
- *«Τα επαγγέλματα του Θεάτρου»*
- *«Θεατρικά είδη»*
- *«Παντομίμα, η γλώσσα του σώματος»*
- *«Μαύρο θέατρο»*
- *«Θεατρική μάσκα»*
- *«Θεατρική ενδυμασία»*
- *«Η ιστορία ενός Θεάτρου (π.χ. Κρατικό Θέατρο Βορ. Ελλάδος)»*
- *«Ο κόσμος της μαγείας – ταχυδακτυλουργοί»*
- *«Το τσίρκο»*

«Μέσα από τα μάτια των παιδιών...»: Δημιουργία ταινίας μικρού μήκους. Το πρόγραμμα υποστηρίζεται στην πράξη, εφόσον το επιθυμείτε, από καλλιτέχνες του Τμήματος Κινηματογράφου (ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων και τη δυνατότητα μετάβασης αυτών στον τόπο του σχολείου).

Βλ. http://users.sch.gr/trapxrist/video_project/video_project.html
<https://www.youtube.com/watch?v=emKSx1KC9JE>
<http://tinyurl.com/qcmgmfo>

Το σχέδιο υποβολής πρέπει να υποβληθεί μέχρι **31 Οκτωβρίου 2016.**

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

- **«Ελληνικός Κινηματογράφος»** Γ'- ΣΤ' τάξεις
Ελληνικές ταινίες, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλων εργασίας
- **«Βλέπω, παίζω και δημιουργώ με ταινίες μικρού μήκους»**
Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Ταινίες μικρού μήκους, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας
Βλ. http://cultureedu.gr/images/cine/ergastirio_optikoakou.pdf
- **«Η εκπαίδευση στην 7^η τέχνη»** Δ'- ΣΤ' τάξεις
Ταινίες με θέμα την εκπαίδευση, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας
- **«Δημιουργική προσέγγιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με τη χρήση ταινιών μικρού μήκους»**
http://cultureedu.gr/images/cine/Ergastirio_ekedisys.pdf

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

«Δες τη διαφήμιση... έξυπνα»

Υλικό και προτάσεις δραστηριοτήτων από τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας με βιβλίο δασκάλου και dvd. Βλ. cultureedu.gr Θεματική ΜΜΕ&ΤΠΕ – Διαφημίσεις – Βοηθητικό υλικό.

Παράδειγμα Φύλλου εργασίας:

- Ποια ώρα της ημέρας εκτυλίσσεται η διαφήμιση;
- Τι χρώμα μπλουζάκι φοράει ο πρωταγωνιστής;
- Τι χρώμα είναι το αυτοκίνητό του;
- Ποιο πρόβλημα αντιμετωπίζει ο πρωταγωνιστής;
- Πώς θα περιγράφατε τη μουσική της ταινίας;
- Ποια είναι η τελευταία λήψη στην οποία βλέπουμε τον πρωταγωνιστή;
- Θυμάστε το σλόγκαν στο τέλος της διαφήμισης; Τι σημαίνει στα ελληνικά; Γιατί δεν είναι στα ελληνικά;
- Πόσο περίπου διαρκεί η ταινία σε λεπτά ή δευτερόλεπτα;
- Τι συναισθήματα σας προκάλεσε;
- Τι σας άρεσε και τι δε σας άρεσε;
- Θα αλλάζατε κάτι;

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ – ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

- **«Παρέα με ένα ραδιόφωνο» ή «Ετοιμαστείτε να μας ακούσετε»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο

Σε συνεργασία με το Δημοτικό Ραδιόφωνο Θεσσαλονίκης. Παρέχεται ενημερωτικό – υποστηρικτικό υλικό. Μπορεί να ενταχθεί στο Δίκτυο ΜΜΕ.

Βλ. Ραδιοφωνικές εκπομπές σχολείων: <http://tinyurl.com/qchtkwy>

- **«Μαθητικός τύπος»** Β'- ΣΤ' τάξεις

Φάκελος με υλικό, προτάσεις δραστηριοτήτων και φύλλα εργασίας. Προτείνεται ιδιαίτερα στο τελευταίο τρίμηνο της Β' τάξης, σε συνδυασμό με το τελευταίο τεύχος της γλώσσας (έχει υλοποιηθεί από συναδέλφους με μεγάλη επιτυχία). Μπορεί να ενταχθεί στο Δίκτυο ΜΜΕ.

Για υλικό βλ. cultureedu.gr Θεματική ΜΜΕ&ΤΠΕ – Ραδιόφωνο/Μαθητικός Τύπος – Βοηθητικό υλικό και Εργασίες Σχολείων.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ – ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Για υλικό βλ. <http://cultureedu.gr>, Θεματική Δικαιώματα (Ανθρώπινα δικαιώματα, δικαιώματα του παιδιού, διαφορετικότητα, εκπαίδευση για την ειρήνη, βία)

- **«Εγώ, εσύ και όλοι μαζί»** Α'- ΣΤ' τάξεις
Πλήρες υλικό για τα ανθρώπινα δικαιώματα
- **«Παίζω με τα δικαιώματά μου»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
Ενημερωτικό υλικό, έργα τέχνης, εγχειρίδια και προτάσεις δραστηριοτήτων
- **«Πνευματική ιδιοκτησία και συγγενικά δικαιώματα»** Ε'-ΣΤ' τάξεις
Πρόγραμμα του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας
βλ. http://www.opi.gr/images/yliko/school_2014.pdf
- **«Τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία»** Δ'-ΣΤ' τάξεις

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ – ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

- **«Κοινωνικός ρατσισμός»** Α'- ΣΤ' τάξεις
Πλήρες υλικό για τα ανθρώπινα δικαιώματα
- **«Διαφορετικότητα»** Α'- ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο
- **«Μυρωδιά από κακάο – Διαπολιτισμικό»** Δ'-ΣΤ' τάξεις
Πληροφοριακό υλικό, διαθεματικές δραστηριότητες και φύλλα εργασίας
- **«Πρόσφυγες»** Γ'- ΣΤ' τάξεις
Υλικό και δραστηριότητες
- **«Η εικόνα του «ξένου» ή του «διαφορετικού» στη λογοτεχνία, στη ζωγραφική, στον κινηματογράφο κλπ.»**
- **«Δημιουργική προσέγγιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με τη χρήση ταινιών μικρού μήκους»**
http://cultureedu.gr/images/cine/Ergastirio_ekedisys.pdf

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΠΕΘ

- **«Νοιάζομαι και δρω»** Ε'- ΣΤ' τάξεις
Εθελοντισμός – Φιλανθρωπία – Αλληλεγγύη – Ακτιβισμός –
Ενεργός πολίτης
Στόχος του Προγράμματος είναι η ενδυνάμωση της κοινωνίας των
πολιτών στη χώρα μας και η ενίσχυση της κοινωνικής
δικαιοσύνης, της δημοκρατίας και της βιώσιμης ανάπτυξης.
<http://noiazomaikaidrw.gr/eksoseis-noiazomai-kai-drw/>
  - **«Προσφυγικές ροές, ανθρώπινα δικαιώματα και
διαπολιτισμικότητα»** Ε'- ΣΤ' τάξεις
Στόχος του Προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση των μαθητών
του Δημοτικού Σχολείου στο ζήτημα των προσφυγικών ροών και
των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
<http://www.seo.gr/LH2Uploads/ItemsContent/4883/4883.pdf>
- Παρέχεται **δωρεάν εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην τάξη και
εκπαιδευτικό πακέτο** από το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού
210-3236548, 210-3235794

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

- **«Ταξιδεύοντας στην Ελλάδα μέσα από τον παραδοσιακό χορό»**
Α' - ΣΤ' τάξεις, Νηπιαγωγείο, Βλ. Λαογραφία
- **«Μουσών Δώρα»** Γ'- ΣΤ' τάξεις, Βλ. Αρχαία Ελλάδα
- **«Τα παιδιά παίζει...» - Παραδοσιακά παιχνίδια** Α'- ΣΤ' τάξεις,
Νηπιαγωγείο, Βλ. Λαογραφία
- **«Ολυμπιακοί Αγώνες»** Α'- ΣΤ' τάξεις
Ενημερωτικό υλικό , προτάσεις δραστηριοτήτων, φύλλα εργασίας, dvd.
Συνδυάζεται με εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Ολυμπιακό Μουσείο
- **«Παραολυμπιακοί Αγώνες»** Α'-ΣΤ'τάξεις
Ενημερωτικό υλικό, προτάσεις δραστηριοτήτων, φύλλα εργασίας, dvd.
Συνδυάζεται με εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Ολυμπιακό Μουσείο

Για αναλυτική θεματολογία βλ. «Προτάσεις θεμάτων και χρήσης εποπτικών μέσων για την υλοποίηση Πολιτιστικών Προγραμμάτων Φ.Α.» <http://tinyurl.com/os4rhcp>

Ενδεικτικά:

- **«Φιλαναγνωσία»** με βιβλία σχετικά με ΑΥ και ΠΕ
- **«Μια ιστορία ταξιδεύει»** Δημιουργική Γραφή με θέματα ΑΥ και ΠΕ
- **«Διατροφή και πολιτισμός»**
- **«Η διατροφή στην Αρχαία Ελλάδα»**
- **«Ψωμί και γλυκίσματα από την αρχαιότητα ως σήμερα»**
- **«Γευματίζοντας με καλλιτέχνες χωρίς όνομα...»**
- **«Δάσος: έργα τέχνης από την αρχαιότητα ως σήμερα»**
- **«Το μάζεμα της ελιάς» Θεόφιλος-Τάσσος (βλ. Δίκτυα)**
- **«Λουλούδι, λουλουδάκι μου..» Ιακωβίδης, Βασιλείου, Τσαρούχης, Παχής, Βαρλάμος, Γκαλνέμης**

Π.Π. ΩΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Α.Υ. ΚΑΙ Π.Ε.

- **«Θεατρικό εργαστήρι ή προετοιμάζοντας μια θεατρική παράσταση»** με θέμα ΠΕ ή ΑΥ
- **«Κουκλοθέατρο»** με θέμα ΠΕ ή ΑΥ
- **«Παρέα με ένα ραδιόφωνο» ή «Ελάτε να μας ακούσετε»**
Ετοιμάζοντας μια ραδιοφωνική εκπομπή με θέματα ΠΕ ή ΑΥ
- **«Φωτοϊστορίες»** Δημιουργώντας φωτοϊστορίες με θέματα ΠΕ ή ΑΥ
- **«Κλικ στην πόλη»** - Φωτογραφία δρόμου και τοπίου
- **«Βλέπω, παίζω και δημιουργώ με ταινίες»** Προσέγγιση
κινηματογραφικών ταινιών με θέματα ΠΕ ή ΑΥ
- **«Διαφημίσεις»** με θέματα ΠΕ ή ΑΥ
- **«Μαθητικός τύπος»** Έκδοση μαθητικής εφημερίδας με θέματα ΠΕ ή ΑΥ

Όλα τα προαναφερόμενα θέματα μπορούν να υλοποιηθούν και από εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων.

Στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης στη Θεματολογία

<http://tinyurl.com/os4rhcp>

υπάρχουν αναρτημένες **προτάσεις για εκπαιδευτικούς Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής**

ενώ στο link <http://tinyurl.com/ozmo827> υπάρχουν αναρτημένες εργασίες από εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών

Το υλικό «Συνομιλία τεχνών στα Αγγλικά/Γαλλικά/Γερμανικά» μπορεί **να χρησιμοποιηθεί απ' όλους τους εκπαιδευτικούς** για την υλοποίηση Πολιτιστικού Προγράμματος με θέμα **«Οι τέχνες συνομιλούν»**

ΠΩΣ ΔΑΝΕΙΖΟΜΑΙ ΥΛΙΚΟ

Από το Γραφείο Πολιτιστικών Θεμάτων

Το διαθέσιμο υλικό είναι αναρτημένο στο

Δανειστικό Υλικό Γραφείου

<http://tinyurl.com/qf7p9cb>

Το «Δανειστικό Υλικό Γραφείου» **δανείζεται για δέκα ημέρες** και το παραλαμβάνετε από το Γραφείο Πολιτιστικών Θεμάτων **έπειτα από συνεννόηση μαζί μου.**

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης στα Πολιτιστικά Θέματα στο **«Ανακοινώσεις Φορέων»** αναρτώνται όλα τα σχετικά έγγραφα, που παραλαμβάνει η Διεύθυνση Π.Ε. Αν. Θεσσαλονίκης (<http://dipe-a.thess.sch.gr/dipea/index.php/2016-03-10-09-27-43>).

Υπενθυμίζεται, ότι μπορείτε να πραγματοποιείτε μόνοι σας εκπαιδευτικά προγράμματα σε μουσεία, κάνοντας χρήση του εκπαιδευτικού υλικού, που έχουν αναρτήσει στις ιστοσελίδες τους. Π.χ. το Αρχαιολογικό και το Βυζαντινού Πολιτισμού σας παρέχουν τα απαιτούμενα φύλλα εργασίας και διαθέτουν ημέρες για να επισκεφτείτε μόνοι σας το μουσείο.

Φροντίστε να ενημερώνεστε ανά τακτά χρονικά διαστήματα, καθώς υπάρχουν πολιτιστικοί φορείς, των οποίων τα προγράμματα δεν εντάσσονται σε ετήσιο σχεδιασμό, π.χ. αυτά που φιλοξενούν περιοδικές εκθέσεις.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ

- Λογισμικά του Ινστιτούτου Ψηφιακής Μάθησης «ΝΟΥΣ» για την δημιουργία cartoon MYCA, περιοδικού ή βιβλίου Your-i-book, W-i-book, κάρτας I-card και εφημερίδας <http://tinyurl.com/qxjsr9s>
- Για τεχνικές και λογισμικά ψηφιακής επένδυσης ήχου, δημιουργίας βίντεο - ταινίας, φωτογραφίας και ψηφιακής πινακοθήκης, δείτε το υλικό από την επιμορφωτική συνάντηση Πολιτιστικών Θεμάτων με θέμα «Οι Τέχνες, ο Τύπος και οι Νέες Τεχνολογίες ως βοηθητικά εργαλεία για την ολοκλήρωση και παρουσίαση των Πολιτιστικών Προγραμμάτων»
<http://tinyurl.com/p6e3z43>
για storybird και googledocs στο <http://tinyurl.com/zp4rduo>
- Επιπρόσθετα, Joomag <https://www.joomag.com/> & Issuu <http://issuu.com/> για ψηφιακά έντυπα, VoiceThread <https://voicethread.com/myvoice/#browse/> για παρουσιάσεις με ήχο, Wordpress <https://el.wordpress.com/> για blog.
- Εκπαιδευτικά λογισμικά και διαδραστικά παιχνίδια θα βρίσκετε αναρτημένα στην αντίστοιχη θεματική ενότητα του cultureedu.gr

Για οποιαδήποτε απορία σχετικά με τα λογισμικά
ή για βοήθεια αναφορικά με την χρήση ΤΠΕ στην εκπαίδευση
π.χ. δημιουργία blog ή χρήση Google Docs στην εκπαίδευση
μπορείτε να στείλτε μας e-mail
στο support@i-nous.org.

Τα λογισμικά του NOUS που βρίσκονται στην αρχική σελίδα
i-nous.org
στην ενότητα «ελεύθερο λογισμικό»
είναι και θα είναι δωρεάν για σχολεία.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

Ιστοσελίδα Διεύθυνσης Π.Ε. Αν. Θεσσαλονίκης
(dipe-a.thess.sch.gr) στο σύνδεσμο αριστερά
Σχολικές Δραστηριότητες – Πολιτιστικά Θέματα
(<http://tinyurl.com/p7lrdjp>)

Ιστοσελίδα Υπεύθυνης Πολιτιστικών Θεμάτων
«ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»
cultureedu.gr

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

Εάν επιθυμείτε να συνδράμετε στον εμπλουτισμό των ιστοσελίδων με την αποστολή υλικού, που θεωρείτε εσείς χρήσιμο ή υλικού που παράγατε με την τάξη σας...

...μπορείτε να στείλετε το link του σχετικού υλικού στο terzitanou12@gmail.com

**Εάν δεν έχετε εμπειρία στην
υλοποίηση Προγραμμάτων...**

...μην ξεκινάτε με άλματα!

**«Σπεύδετε βραδέως...»
(Πυθαγόρας)**

**«...και χωρίς άγχος. Πειραματιστείτε, εφαρμόστε,
δημιουργήστε και απολαύστε όσα κάνετε μαζί με
τους μαθητές σας.»
(Τερζητάνου)**

**Είμαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη
πληροφορία και υποστήριξη**

Τηλ: 2310954114,111

Τετάρτη & Παρασκευή, ώρες: 8:30-15:30

Τηλ: 6946119689

Δευτέρα - Παρασκευή

E-mail: terzitanou12@gmail.com

***Σας εύχομαι υγεία, δύναμη και
καλή επιτυχία στο έργο σας!***